

Izšla razen nedelj in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm x 55 mm po K 150. Uradni razglaš, poslano ter notee isti prostor K 200. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 240, za pol leta K 120, za četrt leto K 60, za mesec K 20. Za naročilo celo leto K 312, za ostalo tujino in Amerika K 360.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/1, Učiteljska tiskarna.

Vlada ratificira z ukazom sporazum z Italijo.

LDU Beograd, 16. nov. (ZNU) Tekom tega tedna se mora v Rimu in v Beogradu najti način, da se čimprej ratificira pogodba, sklenjena v Rapallu. Verjetno je, da bosta obe vladi izvršili ratifikacijo z ukazom, ne da bi zahtevali odobrenja v parlamentu. Giolitti pa bo še tekom tega tedna imel velik govor o sporazumu.

LDU Beograd, 15. nov. (ZNU) Včeraj je ministrski predsednik najno poklical v Beograd ministre, ki so na potu. Dr. Korošec se nahaja v Mariboru, dr. Krizman v Varaždinu, dr. Kukovec v Celju, Marinković v Karlovcu in Rafajlovič v Leskovcu. Razen tega so odsotni dr. Drinković, Jočič in Kovačević.

Venizelosov poraz pri volitvah na Grškem.

Venizelosov kabinet odstopil.

LDU Atene, 16. nov. (Havas) Po dosedaj znanem izidu volitev je izvoljenih 118 venizelistov in 250 pristašev kraljeve stranke. Poraz Venizelosov je popoln. Z njim vred so podlegli vsi njegovi ministri razen dveh. Niti v Makedoniji, niti v stari Grčiji, izimši Epir, ni bil voljen niti en venizelist.

LDU Atene, 16. nov. (Havas) Vlada je odstopila. Regent je pozval k sebi Rhalisa. Borza je zaprta, ker se boje panike.

LDU Beograd, 16. nov. (ZNU) Iz Soluna javljajo: Po poročilih, ki so dospela dosedaj, je povodom današnjih volitev na Grškem prišlo v mnogih krajih do krvavih spopadov.

Konec Wranglove slave.

Wrangel pobegnil v Carigrad.

LDU Moskva, 16. nov. (Brezžično.) Rdeče čete so dne 15. novembra zasedle Simferopol in Feodosijo. Budnenijeva konjica je sovražnika obkolila in ga večinoma ujela. Wrangel in njegovo vrhovno poveljništvo se pripravljata za beg.

LDU Moskva, 15. nov. (Brezžično.) Danes je vkorakala rdeča armada v Sevastopol, na ta način dovršujoč pohod na Krim. Wranglovi generali, škofje in bančni ravnatelji poizkušajo pobegniti na ententnih ladjah.

LDU Pariz, 15. nov. (DKU) Po poročilu iz Carigrada, je došel tjakaj general Wrangel. Tudi „Echo de Paris“ poroča, da je Wrangel že zapustil Krim.

LDU Pariz, 15. nov. (Brezžično.) Francoske ladje vkrcajejo begunce s Krima. Angleške ladje pri tej akciji niso udeležene. Govori se, da pridejo tudi ameriške ladje v Sevastopol, da pomagajo pri prevažanju beguncev. Begunce odvažajo v Carigrad.

TRUMBIČEV EKSPLOZ.

Zagreb, 16. »Novosti« javljajo iz Beograda: Včerašnja seja ministrskega sveta je bila pričakovana z največjo nestrastnostjo. Na tej seji je podal zunanji minister dr. Trumbić svojo eks-pozé o pogajanjih v S. Mariboru. Seje so se udeležili vsi ministri, ki se nahajajo v Beogradu. Eksplozije je trjal skoraj dve uri. Po večini je dr. Trumbić povedal ono, kar je že znano iz časopisja. Omenil je tudi defenzivno zvezo z Italijo ter poudaril njen izključno diplomatski značaj in da pri tem ne gre za vojaške konvencije, temveč za zvezo samo tamči za izvršitev st. germainške in trianonske mirove pogodbe ter je nanerila proti temu, da bi se Habsburžani povrnil na prestol. Seja je bila precej živahna, tu in tam celo burna. Ob dvajsetih se je seja končala. Na prihodnjo sejo so brzojavno pozvali vsi ministri.

VESNIČ SE BOJI CELO PREDSTAVNIŠTVA.

Beograd, 15. Ko je ministrski predsednik dr. Vesnić odhajal v Italijo, je izjavil predsedniku časopisja narodnega predstavništva dr. Vukčeviću, da ne odziva poslanecev in po današnjem stanju stvari ni več potrebno sklicati narodnega predstavništva. Dr. Vukčević je včeraj zmet posetil ministrskega predsednika radi informacij, ali se ostane pri onem mišljenju. Po vsem kaže, da do sestanka ustavodajne skupščine ne bo več sei narodnega predstavništva.

Zagreb, 16. »Večer« javlja iz Beograda, da so nekateri poslanci hoteli v parlamentu internirati radi rešitve jadranskega vprašanja. Predsednik zbornice je hotel sklicati sejo čimprej, da se ne bi energično uprl ministrski predsednik Vesnić, češ, da bo sklicanje seje gotovo izzvalo krizo v kabinetu.

KREDIT NARODNE BANKE VLADI.

Zagreb, 16. »Večer« poroča iz Beograda: Včeraj je bila seja Narodne banke, na kateri je bil sprejet predlog, ki ga je stavil odbor v sporazumu s finančnim ministrom, namreč, da se državi odobri kredit pol milijarde dinarjev brez kritja, ki ga mora država vrniti v desetih letih. V to vsoto se vračunajo tudi vse dosedanje obveze države namram Narodni banki, ki znašajo 425 milijonov dinarjev.

BORZA IN SPORAZUM Z ITALIJO.

Zagreb, 16. »Jutarnji list« poroča iz Beograda, da so sprejeti vesti o sporazumu z Italijo na beograjski borzi zelo novolno. Rešitev tega vprašanja bo dovela do zmanjšanja vojske in do okretnosti naše gospodarske moči. Dobri odnosi z Italijo bodo imeli tudi zelo zadovoljiv vpliv glede naših kreditov v inozemstvu. Dokaz temu je dejstvo, da se je dinarska valuta pod vplivom vesti iz Italije znatno izboljšala.

AVTONOMIJA GORNE SLEZIE.

Berlin, 16. Državni zbor se soglasno sprejel zakonski načrt glede avtonomije Gorne Slezije.

Socijalistično gibanje v Italiji.

Trst, 15. novembra.

Rad bi podal slovenskim sodrugom pravo sliko o socialističnem gibanju v Italiji, kar bi jih to gotovo zanimalo. Toda to gibanje je tako veliko in obsežno, da se absolutno ne da izčrpo opisati v enem dopisu. Zato se hočem omejiti le na glavne stvari.

Socialisti so dobili pri lanskih volitvah 156 mandatov. Ta uspeh je iznenadil ves svet. delavski in buržoazijski. Mnogi so smatrali to zmago le za trenoten uspeh kot neizbežno reakcijo proti vojski in tedanji nacionalistični in imperalistični vladi. Toda varali so se oni, ki so tako mislili. Preteklo nedeljo so se končale občinske volitve v Italiji, pri katerih je socialistična stranka dobila skoro tri tisoč občin v svoje roke, med temi velika mesta Milan, Bologna, Livorno i. t. d. V provinciji Reggio Emilia so socialisti dobili od 45 občin 38. Podobne uspehe so dosegli tudi v Lombardiji in v več drugih krajih. Kako je bilo v Turinu, do danes še ni utrujeno: prvi dan je bilo proslavljeno, da so zmazali socialisti s 700 glasovi, drugi dan pa da so zmazale meščanske stranke z 200 glasovi večine. Kako se je moral volilni rezultat izrečiti kar čez noč, to je do danes še neopisljivo.

Uspeh socialistov pri občinskih volitvah v Italiji se da pravilno oceniti šele tedaj, če pomislimo, da so imeli pred volno socialisti komaj 300 občin v oblasti, proti sedanjim 3000.

To kaže jasno, da zmaga socialistov v Italiji pri zadnjih državnoborbovskih volitvah le ni bila samo trenotna, ampak da je plod vztrajnega dela in znak probujajoč se zavesti proletariata.

Kakor povsod v Evropi je zavladala tudi med italijanskimi socialisti notranja kriza, bo med stari in novimi metodami, bo med zmernešo stružo in radikalnim komunistom.

Znano je, da je socialistična stranka zaključila lansko leto na kongresu v Bologni, da se pridruži moskovski internacionali, ne da bi bila stavila kakšne posebne pogoje za vstop in brez natančnega poznavanja metod in programa tretje internacionale. S tem sklenom se pa položaj ni definitivno razčistil, ampak skoraj med oHEMA stružama se je tedaj žele pričel, ki se je po državnoborbovskih volitvah znatno poostiril. Glasom sklenov v Bologni je bilo moralno 156 socialističnih poslancev voditi čisto negativno politiko. To se pa ni zgodilo, ampak poslanci so se odločili za npramentarno opozicijo in ne za razbičje parlamenta. Ko so se na vrtnji laški odnosanci iz Rusije, kjer so imeli npriliko pripraviti se o stanju v Rusiji na svoje oči, je kriza postala še občutnejša. Odnosanci so se vrnili iz različnega naziranja o Rusiji: Bombacci in Bordiga sta se vrnila v domovino kot navdušena komunisti, dočim govore Serati, Bianchi in drugi o Rusiji zelo hladno in ne priporočajo za Italijo ruskih metod. Soglasajo edinole v tem, da je ruski

proletariat izvršil veliko zgodovinsko delo, katero braniti je dolžnost vsega svetovnega proletariata.

Precej mučen vtiš je napravilo tudi znanih 21 točk, katere je sklenil drugi kongres moskovske internacionale staviti strankami kot pogoj za vstop. Nezadovoljni niso samo takozv. centristi, ampak tudi s. Serati, ki je sicer navdušen komunist. Svoji nezadovoljnosti z 21 točkami je dal izraza v „Avanti“-ju, kjer je izjavil, da bo italijanska socialistična stranka sama najbolje vedela kdo spada v stranko in kdo ne.

Svoje končno stališče proti 21 točkam iz Moskve bo zavzela italijanska socialistična stranka na kongresu, ki je sklican za konec decembra t. l. v Firenzo. Za ta kongres se že danes zanima vsa javnost. Strankino časopisje živahno razpravlja o tem vprašanju in pojavljajo se že danes razne struje, ki bodo na kongresu nastopile. Doslej so se javile tri struje: skrajni ekstremisti z Bombaccijem na čelu so za brezpogojno sprejetje vseh 21 točk in za izključitev vseh centristov in reformistov iz stranke. Seratijska skupina je za pogojno sprejetje moskovskih pogojev in za to, da se samo posamezniki izključijo iz stranke; dalje zahtevajo za italijanske socialiste svobodne roke v vseh taktičnih vprašanjih. Tretja skupina, katero vodijo d. Aragona in Treves, se zavzema za revizijo 21 točk; oni hočejo obdržati enotnost stranke in nasprotujejo izključitvi posameznih sodrugov in skupin, ki stoje na stališču razrednega boja.

Splošno se misli, da bo na kongresu prevladala Seratijska struja, ker je italijanski proletariat zelo vnet za enotnost stranke, na drugi strani pa zelo naklonjen komunizmu. Vprašanje je, kaj bo odgovoril Serati na zadnje pismo Sinoveja, v katerem grozi Seratiu, da ga bo ravno tako izključil iz stranke kakor je izključil Crispiana, Dittmanna in tovariše, ako ne sprejme brezpogojno vseh 21 točk. Vsi socialistični krogi so zelo radovedni, kakšno stališče bo Serati zavzel na to pretnjo. Jasno je eno, da mora italijanska stranka v takem položaju ali forsirati revolucijo, ali pa se odločiti za pozitivno politiko, izhod iz te dileme bo moral najti strankin zbor.

Tudi med slovenskim proletariatom na zasedenem omenju se socializem lepo razvija. Do danes imamo okrog 50 političnih organizacij in nad deset tisoč strokovno-organiziranih, večinoma stavbniških delavcev. Lepo se razvijajo tudi gospodarske, konsumne, kmetijske in produktivne organizacije. List „Delo“ dobro uspeva vkljub vsem težočam.

Ko so došle prve vesti o popolni kapitulaciji jugoslovanske delegacije v Rapallu, je zavladalo med Slovani razumljivo presenečenje. Vsak se vprašuje: Zakaj pa so tako dolgo odlašali, če se je stvar morala tako končati? Med socialisti seveda razočaranje ni veliko, ker sploh nikdar nismo upali, da bo buržvazija povojno rešila jadransko vprašanje.

„Samostojni“ narodni socialisti.

Med onim zapeljanim tržaškim delavstvom, ki je šlo na zizihambalski lim in se vpisalo v Narodno Delavsko Organizacijo, je bilo nekaj idealistov, ki so iz gole lahkovernosti in pomanjkljive razredne zavesti verjeli lepim besedam. Ti so začeli, ko so se iztezili, sami opozicijo proti dr. Rybaru. Na čelo nezadovoljencev se je postavil dr. Mandič, torej zopet advokat, ki bi bil rad dobil mandat. Postalo je to-

rej čisto jasno, da se gre tu samo za mandate advokatov in velepodjetnikov, kakoršen je bil n. pr. g. Čaharja. V Ljubljani so pa ostali Juvan, Tavčar, Škrli, Brandner in drugi čisto navadni priganjači mestnih liberalcev. V mestnih uradih so dobili službe, katere so opravljali celo vojno. Na vojsko jim ni bilo treba iti, preganjali jih tudi nihče ni in suhih lic tudi niso imeli. Zato tudi v Ljubljani ni bilo tiste „opo-

zicije“ kakor v Trstu, kajne g. Škerjanec? To so bili lepi časi! Takrat se pri dr. Rybaru ni nihče posebno prikupil, kdor je govoril o NDO. On je bil malo ozdravil od njihove „samo“, zlasti po polomu dr. Mandičevega konzuma. Idealisti Mrak je frčal na cesto, drugi so se podvrgli in mirna Bosna. NDO ni bila napravljena za delavce, ampak za gospode voditelje v Ljubljani in v Trstu.

Po vojni se je položaj izpremenil. Vse je postalo nezadovoljno. Mandič bogat trgovec med Svico, Prago in Dunajem, Juvan in Tavčar dobro ohranjeni in rejeni. Deržič predsednik „Zveze jugoslovanskih železnicearjev“ in zelo priljubljeno orodje, da zopet krumiri, ko si hočejo naši železnicearji pridobiti za pošteno delo pošteno plačilo. Vsi prejšnji prijatelji so postali poslanci ali kaj podobnega. Zakaj neki ne bi še mi splezali po delavskih hrbtih nekoliko višje? Če je Gostinčar lahko postal minister, zakaj ne bi še Deržič? In zakaj ne bi tudi Juvan in Tavčar pokazala svojih upravnih zmognosti, nabranih pri mestni aprovizaciji? Ko je vendar tako lepo sedeti pri „Zvezdi“ cel dan pri solidnem favovškem tarok! Delavci so pa v svoji nejevolji kot nalašč ustvarjeni za to eksperimente. Zato so morali liberalci prijaznim narodno socialnim zizibambulam in njihovim organizacijam opetovano dajati solde, zadnji krat se spomladi leta 1920, znesek 8000 K in obnovila se je „Narodno-socialna zveza“, ki je bile strokovna in pa „Zveza jugoslovanskih železnicearjev“, domena Deržičeva in na tržaškega Škerjanca in ustanovila se je „Narodno-socialna stranka“, za namenom, da trajno in odkrito ruši disciplino v vrstah zavednega delavstva in pomaga raznim političnim špekulantom na noge.

Načela ali osebe.

V politiki moramo stati na stališču, če smo pristaši kake stranke, da smo privrženci njenih idej, principov in ne oseb. Smo pristaši tisega svetovnega nazora, ki ga smatramo, da je najnaprednejši, katerega ideje bodo s svojim urejanjem dvignile človeštvo na višji kulturni nivo, mu nudile vedno boljše življenske pogoje.

Kdor gre v boj za svetovni nazor, načela in ne za osebe, ki naj bodo na vrhuncu in izkoriščajo množice, ta misli pošteno, njegovo delo je pošteno in lahko smotno, če gre po načrtani poti, avtoriteto vse razvojne pogoje in ne kljubno razvojnem zahtevam. Tak človek ne sme gledati na osebe, njemu merajo biti svere ideje, katere zasloja in razširja med maso ter brani, toda on mora množice tudi v istem smislu vzgajati, da se pozneje ne obrača od idej, ki se morajo uresničiti, zaradi oseb, katere so nasprotniki ideje očrnil z zlobno zavestjo, da množice še vedno gledajo po osebah in ne gredo za idejami, in ker se ne upajo nasprotnika ideje poraziti, kdor pa dela osebno politiko, ta je zastrupilevalec naroda.

Dne 28. novembra se 1920 vršile volitve. Meustrankarski boj vodijo naše meščanske stranke v pravem za centralizem in za samostojnost. Javne nameščence namreč, češ, če volite nas, se vam bo to do godilo, svobodni boste, plače vam bomo zvišali. Male obrtnike vabno so uvedbo deveturnega delavnika. Druga meščanska stranka zopet vpije: Vera je v nevarnosti. Socialisti so lopovi, oropali vam bodo cerkev, križ vrgli iz šole, vašo majdina bo brez vere, brez krščanstva; vso vam jo bodo podčivali itd. Tak je medstrankarski boj naših meščanskih strank. Kje so tu kaka načela, kje principji? Zaman jih iščemo. One so, kakor je že Cankar rekel breznačelnice, brez principov.

Iz komun'stovski, šole.

Silka pri izpraševanju.

V hiši boljševskega konzulata — v posebnih sobi — se vrše tečaj za izobražbo komunističnih agitatorjev. Na vernih duš dan je bilo na dnevnem redu diplomiranje učencev iz oktoberskega tečaja. Kraljevi komisar dr. Lemež je izpraševal, komisijo pa so tvorili Perdan, Bartulovič in Jaka Zorja. — Koroščin z Glinca pa je stal pri peči v imenu eksekutive. Komisar Klemenčič je sedel ob strani Lemeževi kot vrhovni šef stranke.

Pred komisijo so stali trije kandidati. Kraljevi komisar dr. Lemež je vprašal prvega:

»Tovariši! Povej mi, kdo je največji sovražnik komunizma.«

In prvi kandidat — reče mu Jože Pravičnik — je odgovoril:

»Sovražnik komunizma je — kapitalizem.«

Jaka Zorja je odkimal in se nasmejal.

Oglasil se je zato drugi kandidat:

»Sovražnik komunizma so vsi oni, ki zagovarjajo in branijo sedanji kapitalistični družabni red.«

Kandidatu je bilo ime Janez Naivnež.

Zasmel se je Koroščin z Glinca od peči sem in tle:

»To se vidi, da se oba nista nič naučila. Slab učitelj je dr. Lemež.«

Vsi so se ozirli na tretjega kandidata, ki se je pisal za Jerneja Lažnikovića.

In stopil je pred komisijo ter rekel:

»Slavna komisija! Kdo so sovražniki vas komunistov? Nalagaj odgovor na tako lahko vprašanje. Hvala slavni komisiji za tako vprašanje.«

— Sovražniki komunistov so socialipatrioti, lažsocialisti ali socialrenegati. (Perdan in Bartulovič so se začele kar oči svetili.) Komunisti smo hoteli vse delavce pripeljati v naše revolucionarno gibanje, to se pravi, da bi bile vse kase delavskih organizacij pri nas, da bi jih tako posušili kot smo železničarska — no, kdo se je postavil v bran zoper nas in za delavske blaginje? Noben drug kot ti prokleti socialipatrioti. Ali nimam prav?

»Bravo! Bravo! — so zaklicali vsi naenkrat: Koroščin, Jaka Zorja in Perdan. Bartulovič pa je pristopil h kandidatu ter slavno izpregovoril:

»V imenu komisije izjavljam, da si edino ti ostal. Vidva — nadaljeval je obrniti se proti prvima dvema — vidva

nista za naš posol. To kar sta povedala, je mogoče prav, ali je prekomerno. Masi se mora govoriti bolj po domače. Pešist šimfat, zabavljat, tako povedati, kakor se ti zdi. Ljudje radi slišijo, če fajn zabavljamo. Ta pametni sicer gredo s shoda — ker je pa velik tisti, ki imajo radi noco, moramo pa za tiste govoriti. Vidva, Pravičnik in Naivnež, nista obstaja, kar pojdita in se še nečita — tebe, Lažnikovića, pa vzamem jaz s seboj na shode, da se še izopoliš.«

Obrnil se je k dr. Lemežu. Ta se je pa ozrl proti Klemenčiču, ki si je pravkar obrisal debelo solzo, ki mu je prišla iz očesa. Slišalo se je, ko je Klemenčič zavzdihnil polglasno: »Strašno! Strašno! — na glas pa dejal: »Koroščin, Pejdimo.«

In odšla sta z Lemežem.

Jaka Zorja je gledal za njima in silnil: »Prokleta škrala!« Habakuk.

Razdor med Sokolstvom.

Ze dolgo opažana nasprotja med Sokolstvom postajajo venomer bolj in bolj očitna. Pri nas n. pr. vre med hrvaškimi Sokolom, kjer se pripravljajo hrvaške in Jugoslovani med seboj. Pred nekaj dnevi se je končal tak prepir in zmagali so Hrvatje. Ni manjkalo velikih in prišlo bi do razkola. — Se bolj se pa giblje češko Sokolstvo. Ze pri zadnjem zletu smo to opazili, ko so v sprevedih nekateri oddelki nosili rdeče zastave. Zlasti propagirajo med Sokolstvom češki socializem (narodni!). V zadnji stoji vzgojitelj češkega Sokola je naglašal neki govornik: »Tyrš bi stal danes med nami kot pionir in borilec za socializem. Sokolstvo se ne sme zadovoljiti le v vlogi poslušnega gledalca, ampak njegova dolžnost je, da se soudeležuje dela pri reševanju socializma.« Sklenjeno je tudi bilo, da se sliče enketa, ki izdela nove vodilne smeri za Sokolstvo. V Brnu je razdor še hujši. 7. novembra se je vršila tu konference narodno-socialistične mladosti, kjer sta dr. Macku in tajnik Tichelka ostro nasopila proti odvrinjanju socialistične mladosti iz sokolskih vrst in sta oba zagrožila, da se narodno-socialistična stranka ne bo obetavljala ustanovitvi lastne telovadne jednote nar. socialističnega Sokolstva. Sokolstvo se preraja ter odglava svoj nesocialistični duh, ono nedemokratično mišljenje, kar mu je edini spas, edino, kar ga še reši. Tyršev demokratizem bo treba napolniti s socializmom in tako združeno bo šele moglo Sokolstvo uspešno delovati, kajti nova doba zahteva novih idej.

Kulturni vesnik.

Iz gledališke pisarne. Pri zadnji predstavi »Pohujšanje v dolini šentflorijski« si je g. Kralj pri skoku z odra zlomil nogo, opekljali so ga v bolnico. Vsled tega se predstava »Sen kresne noči« za red C v sredo 17. t. m. ne vrši. Namesto nje se bo vprizoril balet »Od bajke do bajke« za isti red. V petek 19. t. m. bo pri predstavi »Figaro se ženi« govoril gospod Boris Patjata znameniti monolog v četrtim dejanju po slovensko.

Gledališki list. Številka 10. objavlja poleg vzporeda poročila g. Milana Skrbnška o slovenskem narodnem gledališču v Mariboru. Gledališki list velja izvod 3 K.

Vojeslav Molé: Tristia ex Siberia. — Nova knjižnica 6. Založna in izdala Nova založba v Ljubljani. Tiskal Anton Slatnar v Kamniku. Cena broš. Izvodu 30 K, vezana 38 K. — Vojeslav Molé nam je bil kot pesnik že znan. Mladi Spitignjev v »Slovani« in »Zvonu« se nam je leta 1910 predstavil pod svojim pravim imenom v zbirki »Ko so cvele rože...« poln sanj in hupenja, formalno pa umerjen, klasičen, ki nam je podajal svojo notranjost v vseh antičnih formah in v pestrem, izbrusenem jeziku. Kar se tiče forme, je ostal Molé v svoji novi zbirki skoraj isti: odlikuje ga ista ljubezen za klasične oblike, ista simpatija do lepega verza in zvečnega jezika. Kar se pa tiče idejne strani Molétove, se je v trpljenju vojne in ujetnišva poglubil in uravnal. Ta knjiga radi vsebine in doživljenja ne bo zanimiva samo za one, ki ljubijo pesem, radi bodo segli po nji posebno oni, ki so trpeli v ujetništvu iste muke kot pesnik: ki jih je meta uroda po tujini in jih po dolgih blodnjah zopet vrgla domovini v naročje. Maršsko teh bo našel v ti zbirki to ali ono že pozabljeno trpljenje, in kakor knjiga spominov jim bo. — Knjiga je lepo ozemljena, tiskana na lepem papirju in dela za k. žništvo čast.

Zdravilo i moral. Napisal dr. Djuro Orlić V založništvo dubrovnškega »Jugoslovanskega akademškega kluba« je izšla II. izdaja te knjige, ki ima naslednjo vsebino: I. del: Pouk o značaju in važnosti omejevanja spolnih bolezni. (Biti morali in peneni biti zdrav). — Spolne bolezni so velika socialna nevarnost. — Javna in tarna prostitucija kot vrelca zla. — Glavna sredstva obrambe. Za omejevanje bolezni je potreben poseben zakon. II. del: Opis sifilisa — opis kapavega — opis mehkega čankarja. V predgovoru je pisatelj napisal

toplo opozorilo naši mladini. Knjigo vsled vsebine toplo priporočamo. Okusno opremljena knjiga velja izvod 3 dinarje.

To in ono.

* Arheološka poročila iz Grške. Izkopavanja na Kreti, kjer so sedaj po koncu vojske začeli zopet z marljivim delom, so odkrila temelje palače iz srednje Minosove dobe. Tu so našli slikarska dela (freske), dele stolpov, zlate okraske in vaze. V bližini palače so našli na mestu, ki je stalo v isti dobi. Nekako pet kilometrov vstran so našli grobe iz Minosove mladosti, ki so obsegali okostja, lovnate urne, vaze in pogrebne darove. — Posebno velik nagrobni spomenik z mnogimi arheološkimi okraski iz mramorja so pa izkopali v starem mestu Alistin v Epiru. V isti višini kot izkopani predmeti je stalo malo jonsko svetišče z zanimivimi peresnimi okraski. — Raziskavana na gori Oeti so odkrila svetišče iz dobe Herakla. Razen pepela žrtev so našli napise in pa kip cesarja Commoda kot Herakla.

* Slama bo gonila avtomobil. Državni tajnik poljedelskega sveta države Kansas (Unia) J. G. Mohler je izjavil, da bodo imeli kansaski kmetje nov vir za dohodke, ker bodo delali iz kansaskih pšenice slame kurivo za avtomobile. Poljedelski svet računa, da bo mogoče pridobiti iz ene tone pšenice slame 40 gallonov (gallon — 3.78 l) gasolina. Le iz kansaskih slame se bo dalo izgotoviti 46.500.000 gallonov gasolina, ako bi bila žetev tako velika kot v letu 1919, ko so posejali 11.000.000 akrov zemlje s pšenico.

* Kako živi 104 leta stara Anglezinja? Na Angleskem je precej ljudi, ki so dosegli visoko starost. Med temi je tudi Betsy Wotton, žena, ki je stara 104 leta. Hodi okoli brez palice. Od svojega sveta dalje vstaja ob 7. in ima za zajutrek nekoliko svinjskega mesa, jajca in kruh; potem gre s hčerjo na enourni sprehod; opoldne kost juho, malo solčiva in kako močnato led: popoldne spi par ur, potem gre zopet na sprehod: zvečer je ribe in malo kruha s sirovim maslom, spat gre ob 8. Alkoholnih pijač ne uživa nikdar in tudi ne pusti, da bi kadili v njeni sobi.

Poslano.*

»Slovenskemu gospodarju« v Mariboru.

Dopisniku imenovanega lista z dne 4. t. m. paznam, da me njegova lažnjiva

napadanja prav nič ne razburjajo, ker na take osidne laži, kakršne je dopisnik nagradil, ničesar ne dam. »Slovenski gospodar« je lahko ponosen na takega poročevalca.

Glede laži pa ostane dopisnik, dokler ne doprinese dokaza resnice in se svojim imenom podpisuje, tati časti in poštenja svojega bližnjega.

Odgovornik, ako ste mož!

Ozime Franc,

poslovodja Kans. društva za Slovenijo v Mežici.

* Za vsebino je uredništvo odgovorno le v smislu list. zakona.

Knjižnica »NAPREJ«.

Casu primerno čtivo kupujte, čitajte, razširajte

BROSURE:

Cerkvene pristolbine ali štolina, Cena 30 vin.

Razprave VII. rednega zbora inosl. soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena 60 vin.

Koliko prišče družinam vojakom? Cena 20 vin.

Razprave X. rednega zbora inosl. soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena 1 K 50 vin.

Lurška pravilica. Cena 40 vin.

Francka in drugo. Spisal Etbin Kristan. Cena 50 vin.

Primož Trubar in naša reformacija. Cena 50 vin.

Pod spovednim pečatom. II. del. Cena 2 K.

Abditus: Naša gospodarska in socialna vprašanja. Cena 4 K.

Komunistični manifest. Cena 2 K.

Eno leto v Narodnem predstavništvu. Cena 6 K.

Maški spol (za leto 1920). Cena 3 K.

Pri vseh teh brošurah so cene višje za 30%.

Sedruži, sodružice! Naročate zgornje knjižice naravnost ali po dopisnici pri uravi »NAPREJ«, Ljubljana, Francišanska ulica štev. 6. I. nadstropje. — Vse podružnice »Svobode« opozarjamo, da skrbno marljivo za razširjanje zgoraj navedenih brošur.

Izdavatelj: Ivan Milnar

Odgovorni urednik: Jak Vehovec.

XLVII. redni občni zbor

Trboveljske premogokopne družbe

se bo vršil
v torek, dne 30. novembra t. l. ob 11. uri
dopoldne na Dunu u I. Falkestrasse 1.

Dnevni red:

1. Računsko poročilo in predložitev bilance za leto 1919.
2. Poročilo in predlog revizorjev.
3. Sklepanje o porabi čistega dobička.
4. Volitev v upravni svet.
5. Volitev revizorjev za leto 1920.

Gospodje delničarji, ki žele pri občnem zboru izvrševati glasovalno pravico, se vabijo po § 22 družbenih pravil, da depozirajo dež najmanj 8 dni prej, to je najkasneje dne 23. novembra 1920, in sicer: na Dunaju: pri družbi I. Falkestrasse 1, ali pri likvidatorji avstrijske Länderbanke; v Ljubljani: pri Jadranski banki; v Parizu: pri Succursale de la Banque des Pays Autrichiens; v Lyonu: pri Credit Lyonnais, ali des Depots de Compt. s; pri Société Lyonnaise Courants et de Credit Industriel; v Ženevi: pri gospodih Lombard, Odier & Cie., ali Cheneviere & Cie., ali Union Financiere de Geneve.

Vsakih 20 deležev ima en glas. Upravni svet.

Lepo posestvo

v bližini Celja, obstoječe iz 6 johov zemljišča, krasnega drevo-reda, ene družinske hiše, hleva, kleti in kozolea je naprodaj. Interesenti naj se prijavijo pri Anon Štib. Loke 149, Trbovlje.

Naročajte „NAPREJ“.

Citajte veleznimivo štud jo
Dr. Oto Bauer - Uradnik
POT K SOCIALIZMU.

Cena K 2—
Naroča se v upravi „NAPREJ“.

Oblastveno konc. informaci. zavod
Drag. Beseljak

v L ubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu-inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerne.

JURJEVO

terpentinovo čisto za čvije

razpošilja glavna zaloga

M. TREBAR

LJUBLJANA.

Sv. Petra cesta 6. Telefon 539.

Splošna knjičavničarska in mehanična delavnica se je otvorila.

Sprejema splešna popravila pisalnih in šivalnih strojev, kontrolnih blagajin itd.

Fr. Lehar & L. Tišler

Jenkova ulica 9.

Kupim vsako množino cinka in svinca po najnižih cenah.

M. Ussar, Klepanina, Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Sodrug! Pristopajte k zadrugi!

Prva delavska pekarna v Ljubljani.

Pristopnina 2 K, delež 100 K se lahko plača tudi v deset tednih.

Pristopnine se dobe pri vseh podružnicah Konsumnega društva za Slovino v Ljubljani in okolici kakor tudi pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5.

Delavci, pekarna bo Vaša, pristopite polnoštevilno.

STAMPILJE
iz kavčuka
Ciril Sitar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13.

Splošna knjičavničarska in mehanična delavnica se je otvorila.

Sprejema splešna popravila pisalnih in šivalnih strojev, kontrolnih blagajin itd.

Fr. Lehar & L. Tišler

Jenkova ulica 9.

Kupim vsako množino cinka in svinca po najnižih cenah.

M. Ussar, Klepanina, Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Skaboform se zopet dobiva!

Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v na bližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno dr. Flescha orig. Skaboformovo mazilo.

Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. — Generalna zaloga za Ljubljano in okolico

Rihard Sušnik pri „Zatem jenu“ IV., Marijin trg.

Veliko zalogo vsakovrstnih

KLOBUKOV

prodaja po najnižjih cenah

prva kranjska razpošiljalna

Schwab & Bizjak

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Ena poskušnja zadostuje za prepričanje, da je

ZLATOROG MILO

na boljšo.

Prva marib. tovarna mila, preje C. BROS, Maribor.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

R. Bunc in drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7.